

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/139/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207136
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5912207136.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava 1, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 6C/97/2012-91 zo dňa 16. 5. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi **s a** náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Prvostupňový súd konštatoval, že v prejednávanej veci si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 175,- eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 110,64 eur, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní v zákonom stanovenej lehote. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že dňa 22. 11. 2010 bol Okresnému súdu Ružomberok doručený návrh oprávneného (v prejednávanej veci navrhovateľa) na zmenu súdneho exekútora v zmysle § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, avšak predmetné exekučné konanie sa začalo dňa 10. 4. 2007.

Pri posudzovaní námietky premlčania vznesenej odporcom okresný súd vychádzal z tej skutočnosti, že návrh navrhovateľa na zmenu exekútora bol súdu doručený dňa 22. 11. 2010, pričom uznesenie tunajšieho súdu č. k. 6Er/226/2007-16 zo dňa 26. 1. 2011, ktorým bolo žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovené, bolo doručené navrhovateľovi dňa 3. 2. 2011, teda okresný súd mal zato, že dňom 3. 2. 2011 sa navrhovateľ mohol dozvedieť o škode, ktorá mu mohla vzniknúť tým, že súd nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Návrh na súd v predmetnej veci bol podaný dňa 27. 9. 2012, preto mal prvostupňový súd za to, že návrh na začatie konania bol v predmetnej veci podaný včas a námietka premlčania je nedôvodná. Rovnako vyhodnotil ako nedôvodnú námietku zo strany odporcu, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde, keď v čase vydania rozhodnutia súdu už uplynula 6-mesačná lehota, v ktorej príslušný orgán na základe písomnej žiadosti poškodeného mohol nárok na náhradu škody uspokojiť a súd nemal preukázané, že by nárok navrhovateľa na náhradu škody alebo jeho časť bol do rozhodnutia súdu uspokojený, teda bolo dané u navrhovateľa právo domáhať sa uspokojenia svojho nároku na súde.

Okresný súd poukázal na charakter rozhodovania v danej veci - zmenu súdneho exekútora, keď v tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že kontinuita exekúcie zachovaná bola, nakoľko do rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora mal poverenie na vykonanie exekúcie pôvodný súdny exekútor a tento vo vymáhaní pohľadávky pokračovať mohol. Rovnako poukázal na nevyhnutnosť vykonania iných úkonov pred vydaním samotného rozhodnutia, a to vyžiadať si vyjadrenie pôvodnej súdnej exekútorky k návrhu na zmenu súdneho exekútora vrátane uplatnenia nároku na trovy exekúcie, zároveň tiež vyžiadať od pôvodného súdneho exekútora exekučný spis, keď bez vykonania uvedených úkonov nie je možné rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora.

Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd mal za preukázané, že dňa 22. 11. 2010 bol Okresnému súdu Ružomberok doručený návrh oprávneného - navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora v zmysle § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, ktorý okresný súd prípisom zo dňa 2. 12. 2010 doručil dňa 15. 12. 2010 JUDr. Márii Krasňanovej, súdnej exekútorky a zároveň ju uvedeným prípisom vyzval na vrátenie exekučného spisu a aby sa vyjadrila, či bude uplatňovať trovy exekúcie. Podaním, doručeným okresnému súdu dňa 17. 1. 2011, súdna exekútorka doručila súdu vyjadrenie k návrhu na zmenu exekútora a vyčíslila trovy exekúcie. Uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 6Er/226/2007-16 zo dňa 26. 1. 2011 bolo žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovené a vykonaním vyššie uvedenej exekúcie bol poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, pričom súdnej exekútorky JUDr. Márii Krasňanovej súd priznal trovy exekúcie. Dňa 7. 6. 2011 okresný súd vydal pod č. 5508*015257 poverenie pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vykonanie exekúcie a zároveň mu zaslal exekučný spis a oznámenie pôvodnej súdnej exekútorky o čiastočnom vymožení pohľadávky. V tomto konkrétnom prípade okresný súd dospel k záveru, že pokiaľ súdna exekútorka JUDr. Mária Krasňanová doručila svoje vyjadrenie k návrhu na zmenu exekútora a k otázke priznania trov exekúcie tunajšiemu súdu dňa 17. 1. 2011, uvedeným dňom boli splnené podmienky pre rozhodnutie súdu o zmene exekútora a okresný súd o zmene súdneho exekútora rozhodol v zákonnej 30-dňovej lehote uznesením vydaným dňa 26. 1. 2011.

Okresný súd tiež v konaní skúmal, či je prítomný ďalší nevyhnutný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to vznik majetkovej škody resp. nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ vyčíslil majetkovú škodu celkom vo výške 175,- eur, ktorá suma pozostáva z nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému v sume 70,- eur, nákladov na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40,- eur a z nákladov na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom v sume 50,- eur a tiež z nákladov na administratívne spracovanie textov urgencye adresovanej exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde v sume 15,- eur. V prvom rade okresný súd poukázal na to, že nárok na náhradu majetkovej škody v uvedenej výške navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal. Rovnako nemal preukázanú príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a vynaloženými nákladmi. Uvedené činnosti sú označené veľmi široko a všeobecne, chýba akákoľvek konkretizácia týkajúca sa exekučného konania vedeného voči povinnému v exekučnom konaní v súvislosti s tvrdenými zbytočnými prietahmi súdu. Vyčíslenie škody v tomto prípade nebolo podložené žiadnymi dôkazmi.

Pokiaľ uplatňoval navrhovateľ v konaní náhradu nemajetkovej ujmy, táto bola v tomto konkrétnom prípade vyčíslená vo výške 110,64 eur, t. j. vo výške 55,32 eur za každý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu SR, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 eur. Podmienkou pre priznanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je skutočnosť, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym súdnym postupom. Okresný súd vo svojom rozsudku nekonštatoval porušenie práva navrhovateľa - nesprávny úradný postup, ale ani v konaní nemal preukázanú žiadnu nemajetkovú ujmu u navrhovateľa a ani splnenie podmienky, že konštatovanie práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, riziko insolvenčie povinného, súd pripúšťa, že faktor času v týchto prípadoch môže byť rozhodujúci, avšak podľa názoru súdu znova jedná sa len o všeobecné pojmy, ktoré nevychádzajú z konkrétnych okolností tohto prípadu, to znamená netýkajú sa predmetného exekučného konania vedeného voči povinnému v exekučnom konaní, nie je ďalej konkretizované akými skutočnosťami navrhovateľ odôvodňuje riziko zmarenia

účelu konania pre stratu kontaktu s povinným. Napokon navrhovateľ neuviedol, akými skutočnosťami odôvodňuje tvrdené riziko insolvenčie povinného, v prvom rade by sa tu mal vysporiadať s otázkou, či povinný vôbec bol solventný v čase podania návrhu na zmenu súdneho exekútora. Dôkazy k týmto otázkam navrhovateľ nepredložil ani nenavrhol žiadne vykonať. Je pravdou, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu, vždy ale je potrebné vychádzať z konkrétnych skutkových okolností prípadu, ktoré tu však absentujú. Okresný súd teda mal zato, že neboli preukázané zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to vznik škody, nemajetkovej ujmy u navrhovateľa, ani príčinná súvislosť medzi škodou, resp. nemajetkovou ujmovou a tvrdeným nesprávnym úradným postupom, preto návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu ako nedôvodný.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na ich náhradu nepriznal. Odporca, ktorý nebol zastúpený advokátom, si náhradu trov konania uplatnil vo svojom vyjadrení k podanému návrhu, preto mal súd povinnosť rozhodnúť o trovách konania, avšak trovy konania si odporca nevyčísľil a zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplynuli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ namietal, že ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe a toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup nepredstavuje len porušenie základného práva žalobcu na kontradiktórny súdny proces, ale aj priame porušenie ust. § 114 ods. 2 O. s. p., osobitne to platí za situácie, keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi konania. Porušením kontradiktórnosti konania navrhovateľ trpí zásadne tam, kde navyše vo vyjadrení k žalobe odporca vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nedal súd navrhovateľovi možnosť akokoľvek pred vyhlásením rozsudku reagovať. Navrhovateľ ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť vyjadriť sa. Nebol teda oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Navrhovateľ tvrdí, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, čím bolo porušené právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátu. Poukazyval na ust. § 15 O. s. p. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazyval na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazyval na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie.

V konkrétnostiach navrhovateľ uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli zadržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Mal zato, že nesprávny úradný postup v konaní bol jednoznačne preukázaný, súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prieťahy a nerozhodol o návrhu navrhovateľa v zákonnej lehote. Nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíval hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich a konajúci súd sa preto musí vysporiadať so všetkými vytýkanými zločkami nesprávneho postupu. V napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je. Preto je rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné.

Na základe uvedenej argumentácie a vytknutých viacerých procesných chýb žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, keď vyjadrenie odporcu mu bolo doručené až spolu s rozsudkom vo veci samej, neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právnemu zástupcovi doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania, a to spolu s vyjadrením odporcu vo veci. Dôvody uvedené navrhovateľom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania. Tieto spočívali v námietke, že navrhovateľovi doposiaľ neboli oznámené výsledky procesných postupov sudcu a súdu, ktoré by boli základom pre spoľahlivé riešenie otázky zachovania nestrannosti a ustanovenia nestranného zákonného sudcu (nie je zrejmé, či bol oboznámený o skutočnostiach predsedu súdu, čo došlo k prideleniu veci inému sudcovi, alebo došlo k predloženiu veci na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1 O. s. p.), hoci navrhovateľ v priebehu konania výslovne uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva (č. I. 31 spisu).

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 6Er/226/2007, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Podstatná časť odvolania navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. V súdnej veci však neboli zákonným sudcom oznámené skutočnosti v zmysle ust. § 15 ods. 1 O. s. p., pre ktoré by bol vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Hoci navrhovateľ poukazuje na svoje tvrdenia uvedené v návrhu týkajúce sa dôvodov, pre ktoré podľa jeho názoru príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, navrhovateľ explicitne (č. I. 31 spisu) vylúčil podanie námietky zaujatosti, keď na výzvu súdu uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva. Nebol teda daný dôvod na rozhodnutie nadriadeného súdu o vylúčení či nevylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci.

Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ

aj neexistuje žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania aj rozhodovania vecí.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonná sudkyňa nekonala a nerozhodovala v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu JUDr. Janky Majerčíkovej z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa minimálne dotýkajú hmotnoprávných dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Vychádzajúc z dôvodov napadnutého rozsudku okresný súd skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Okresný súd nezistil naplnenie ani jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu. Hoci okresný súd vyhodnotil v napadnutom rozsudku všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, navrhovateľ v odvolacích námietkach spochybnil iba nesprávne posúdenie nedodržania zákonných lehôt na vydanie rozhodnutia, ktoré podľa navrhovateľa znamenajú nesprávny úradný postup.

Okresný súd konštatoval, že rozhodnutie o zmene exekútora bolo vydané v zákonom stanovenej lehote 30 dní, keďže súdna exekútorka svoje vyjadrenie k návrhu na zmenu exekútora a k otázke priznania trov exekúcie okresnému súdu doručila dňa 17. 1. 2011, pričom o zmene súdneho exekútora rozhodol súd 26. 1. 2011.

Krajský súd sa s týmto čiastkovým právnym záverom okresného súdu nestotožňuje.

Na danú vec je potrebné aplikovať ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného do 31. 12. 2012.

Podľa citovaného ustanovenia štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej

moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Krajský súd sa nestotožňuje s čiastkovým záverom okresného súdu, keď konštatoval, že rozhodnutie o zmene exekútora bolo vydané v zákonom stanovenej lehote, keďže súdna exekútorka svoje vyjadrenie k návrhu na zmenu exekútora doručila súdu dňa 17. 1. 2011 a o zmene súdneho exekútora bolo rozhodnuté 26. 1. 2011. Z hľadiska dikcie § 44 ods. 8 Exekučného poriadku je podstatné, že súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, pričom tento bol v danom prípade doručený 22. 11. 2010. Ak zákonodarca explicitne ustanovil, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, akýkoľvek extenzívny výklad by bol v rozpore s účelom zákona. Pokiaľ nebola v súdnej veci dodržaná zákonná 30-dňová lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora, takýto stav predstavuje nesprávny úrad postup súdu.

Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Okresný súd v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil nenaplnenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, keď konštatoval, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ nijako nenapadol podrobné skutkové a právne závery okresného súdu o nenaplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu (neexistenciu škody a príčinnej súvislosti), a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Krajský súd sa potom nestotožnil so záverom o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu okresného súdu (a tento považoval za daný), nič to nemení na vecnej správnosti napadnutého rozsudku, keď pre nenaplnenie všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktoré musia byť naplnené kumulatívne, je zamietnutie nároku navrhovateľa z titulu škody vecne správne.

Rovnako pokiaľ okresný súd zamietol návrh v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 110,64 eur, navrhovateľ v odvolaní žiadnou odvolacou námietkou nenapadol hmotnoprávne dôvody zamietnutia uvedeného nároku, a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktoré taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.